

JOHN GRISHAM

DE GETUIGE

AL MEER DAN 20 JAAR DE SUCCESVOLSTE
THRILLERSCHRIJVER TER WERELD

Over het boek

Wat de start lijkt te zijn van een mooie juridische carrière, verandert al gauw in een nachtmerrie waaruit ontsnappen niet mogelijk lijkt. Wanneer een jonge advocaat, net afgestudeerd van Yale, op het punt staat te beginnen bij een gerenommeerd advocatenkantoor in New York, wordt hij benaderd door een agent van de FBI. De overheid heeft een meer dan gewone interesse in zijn nieuwe werkgever en is op zoek naar een informant die hen aan de benodigde belastende informatie kan helpen. Weigeren is geen optie, wordt hem duidelijk gemaakt. De FBI heeft een videoband in het bezit met daarop de verkrachting van een meisje tijdens een studentenfeest, een feestje waarbij hij ook aanwezig was. Hoewel hij niets met de verkrachting te maken heeft gehad, kan de videoband in een klap een einde maken aan zijn reputatie en daarmee ook zijn carrière verwoesten nog voordat hij is begonnen. De zaken worden er niet eenvoudiger op als later blijkt dat de agent die hem heeft benaderd, niet van de FBI blijkt te zijn...

Over de auteur

John Grisham werd op 8 februari 1955 geboren in Jonesboro, Arkansas, als tweede kind in een gezin van vijf kinderen. Zijn vader werkte in de bouw en zijn moeder was huisvrouw. Na zijn studie rechten aan de University of Mississippi werkte Grisham bijna tien jaar lang als jurist, waarbij hij zich specialiseerde in strafrechtelijke zaken en letselschadeclaims. In 1983 werd hij gekozen tot lid van het Huis van Afgevaardigden van de staat Mississippi, een functie die hij tot 1990 bekleedde. Als thrillerschrijver debuteerde hij in 1988 met *De jury*, maar het was zijn tweede boek, *Advocaat van de duivel*, waarmee hij definitief zijn naam vestigde als de koning van de legal thriller.

Van dezelfde auteur

De jury
Advocaat van de duivel
Achter gesloten deuren
De cliënt
Het vonnis
De rainmaker
In het geding
De partner
De straatvechter
Het testament
De broederschap
De erfpachters
Winterzon
Het dossier
De claim
Verloren seizoen
Het laatste jurylid
De deal
De gevangene
De verbanning
De aanklacht
De getuige
De wettelozen
De belofte
De bekentenis
Het proces
Vergiffenis
De afperser
Het protest
De erfgenaam
Dilemma

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken,
volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina:
[Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

John Grisham

De getuige

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel

The Associate

© 2009 by Belfry Holdings, Inc.

Vertaling

Hugo Kuipers

Omslagbeeld

© Imageselect/Alamy

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer

© 2015 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

ISBN 978 90 449 7431 7

NUR 332

Behoudens of krachtens de in de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voorzover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

*Voor Steve Rubin, Suzanne Herz, John Pitts, Alison Rich,
Rebecca Holland, John Fontana en de anderen bij Doubleday*

1

De regels van de jeugdcompetitie van New Haven hielden in dat ieder kind in elke wedstrijd minstens tien minuten speelde. Uitzonderingen waren toegestaan voor spelers die zich de onvrede van de coach op de hals hadden gehaald door een training over te slaan of andere regels te overtreden. In zulke gevallen mocht de coach voor de wedstrijd een rapport indienen en degene die de score bijhield meedelen dat die en die weinig of niet in het veld zou staan omdat hij in de fout was gegaan. De competitieleiding had het daar niet zo op; per slot van rekening waren de wedstrijden vooral recreatief bedoeld.

Vier minuten voor het eind van de wedstrijd keek coach Kyle naar de bank en knikte hij naar een sombere, makkende kleine jongen die Marquis heette. ‘Wil je spelen?’ vroeg hij. Zonder antwoord te geven liep Marquis naar de tafel van de scoretteller en wachtte op een fluitsignaal. Zijn vergrijpen waren eindeloos: trainingen overslaan, spijbelen op school, slechte cijfers, zijn uniform kwijtraken, schunnig taalgebruik. Eigenlijk had Marquis na tien weken en vijftien wedstrijden alle regels overtreden die zijn coach probeerde te handhaven. Coach Kyle was lang geleden al tot het besef gekomen dat elke nieuwe regel onmiddellijk door zijn ster overtreden zou worden, en daarom had hij zijn lijst opgeschoond en weerstand geboden aan de verleiding om nog meer regels toe te voegen. Het werkte niet. Zijn zachte aanpak van deze tien jongens uit de binnenstad had de Red Knights op de laatste plaats in de afdeling tot dertien jaar van de wintercompetitie doen belanden.

Marquis was nog maar elf, maar hij was zonder enige twijfel de beste speler in het veld. Hij hield meer van schieten en scoren dan van passen en verdedigen. Binnen twee minuten was hij overal op het veld geweest, had hij veel grotere spelers gepasseerd en eruit gelopen, en had hij zes punten gescoord. Zijn gemiddelde was

veertien, en als hij meer dan een halve wedstrijd mocht spelen, kon hij waarschijnlijk de dertig wel halen. Naar zijn eigen jonge mening had hij de trainingen eigenlijk niet nodig.

Ondanks deze onemanshow was de wedstrijd niet meer te winnen. Kyle McAvoy zat rustig op de bank. Hij keek naar de wedstrijd en wachtte tot die was afgelopen. Nog één wedstrijd en het seizoen was voorbij, zijn laatste seizoen als basketbalcoach. In twee jaar tijd had hij twaalf wedstrijden gewonnen en vierentwintig wedstrijden verloren, en hij vroeg zich af hoe iemand die ook maar enigszins bij zijn verstand was bereid kon zijn als coach op te treden, op welk niveau dan ook. Hij deed het voor de kinderen, had hij wel duizend keer tegen zichzelf gezegd, kinderen zonder vader, kinderen uit problematische gezinnen, kinderen die behoefte hadden aan een positieve mannelijke invloed. En dat geloofde hij nog steeds, maar na twee jaar van babysitten, argumenteren met ouders als die eens kwamen opdagen, ruziemaken met andere coaches die er geen been in zagen om vals te spelen, en zijn schouders ophalen over tiener-scheidsrechters die het verschil niet wisten tussen een *block* en een *charge*, had hij er genoeg van. Hij had zijn bijdrage aan de gemeenschap geleverd, in elk geval in deze stad.

Hij keek naar de wedstrijd en wachtte op het einde. Nu en dan schreeuwde hij, want dat deed je nu eenmaal als coach. Hij keek de lege sporthal rond, een oud bakstenen gebouw in de binnenstad van New Haven, waar al vijftig jaar wedstrijden in de jeugdcompetities werden gespeeld. Een handjevol ouders zat verspreid op de tribune, allemaal wachtend op het eindsignaal. Marquis scoorde opnieuw. Niemand applaudisseerde. De Red Knights stonden met twaalf punten achter en over twee minuten was het afgelopen.

Helemaal aan het eind van het veld, net onder het bijna antieke scorebord, kwam een man in een donker pak binnen. Hij leunde tegen de inklapbare tribune en viel op omdat hij blank was. In geen van beide teams zaten blanke spelers. Hij viel ook op door zijn kleding: een pak, dat zwart of donkerblauw was, een wit overhemd en een bordeauxrode das, dat alles onder een regenjas waaraan je kon zien dat hij van de politie of bijvoorbeeld de FBI was.

Coach Kyle zag de man de sportzaal binnenkomen en dacht dat hij daar helemaal niet thuishoorde. Het zou wel een rechercheur of zoiets zijn, misschien van de narcoticabrigade, op zoek naar een

dealer. Het zou niet de eerste keer zijn dat er in of bij de sporthal iemand werd gearresteerd.

Terwijl de rechercheur daar tegen de tribune geleund stond, wierp hij een lange argwanende blik op de bank van de Red Knights. Zijn blik bleef rusten op coach Kyle, die even terugkeek maar zich toen niet meer op zijn gemak voelde. Marquis gooide de bal vanaf het middenveld hoog door de lucht, en coach Kyle sprong overeind, spreidde zijn handen en schudde zijn hoofd: waarom? Marquis negeerde hem en sjokte naar de verdediging terug. Vanwege een domme overtreding werd de klok stilgezet, zodat de ellende nog langer duurde. Terwijl hij naar de speler keek die de vrije bal nam, keek Kyle ook verder, en op de achtergrond stond de rechercheur. Die keek nog steeds de zaal in, niet naar het spel maar naar de coach.

Een vijftiwintigjarige rechtenstudent zonder strafblad en illegale gewoonten of neigingen zou zich absoluut niet druk hoeven te maken om de aanwezigheid en aandacht van een man die er alle tekenen van vertoonde voor een of andere politieorganisatie te werken. Maar zo ging het niet in het geval van Kyle McAvoy. Om gewone, geüniformeerde politieagenten maakte hij zich niet druk. Die werden ervoor betaald om te reageren op wat mensen deden. Maar de mannen in donkere pakken, de rechercheurs en speciaal agenten, degenen die erin getraind waren om diep te spitten en geheimen bloot te leggen – die types joegen hem nog steeds angst aan.

Nog dertig seconden en Marquis maakte ruzie met een scheidsrechter. Twee weken eerder had hij een scheidsrechter uitgescholden en was hij voor één wedstrijd geschorst. Coach Kyle riep naar zijn ster, die nooit luisterde. Hij keek vlug door de zaal om te zien of rechercheur nummer één alleen was of nu door rechercheur nummer twee werd vergezeld. Nee, hij was alleen.

Weer een domme overtreding, en Kyle riep naar de scheidsrechter dat hij het maar beter op zijn beloop kon laten. Hij ging zitten, streek met zijn vinger over de zijkant van zijn hals en schudde het zweet weg. Het was begin februari en zoals altijd was het koud in de sporthal.

Waarom zweette hij dan?

De rechercheur stond nog op precies dezelfde plaats; blijkbaar vond hij het wel leuk om zo strak naar Kyle te kijken.

Eindelijk ging de gammele oude claxon. De wedstrijd was goddank voorbij. Het ene team juichte; het andere team kon het eigenlijk niet schelen. Beide teams gingen in een rij staan voor de verplichte high fives en ‘Goede wedstrijd, goede wedstrijd!’, woorden die voor deze twaalfjarige kinderen even weinig betekenis hadden als voor profspelers. Terwijl Kyle de coach van de tegenpartij feliciteerde, keek hij door de zaal. De blanke man was weg.

Hoe groot was de kans dat hij buiten stond te wachten? Natuurlijk was dat een paranoïde gedachte, maar de paranoia zat zo diep in Kyles leven geworteld dat hij er niet met een schouderophalen aan voorbij kon gaan.

De Red Knights gingen naar de kleedkamer voor het bezoekende team, een benauwde kleine ruimte onder de doorbuigende vaste tribune aan de thuishant. Daar zei coach Kyle de dingen die van hem werden verwacht: goed geprobeerd, hard gewerkt, ons spel gaat in bepaalde opzichten vooruit, laten we het zaterdag enthousiast afmaken. De jongens trokken hun kleren aan en luisterden nauwelijks. Ze hadden genoeg van basketbal omdat ze er genoeg van hadden om te verliezen, en ze gaven de schuld natuurlijk aan de coach. Hij was te jong, te blank, te veel een student van een Second League-universiteit.

De weinige aanwezige ouders stonden buiten de kleedkamer te wachten, en in die gespannen ogenblikken waarin het team naar buiten kwam, had Kyle de grootste hekel aan zijn vrijwilligerswerk. De ouders zouden met de gebruikelijke klachten over de speeltijd van hun kinderen komen. Marquis had een oom, een tweeëntwintigjarige vroegere *all-state*-speler met een grote mond en de eeuwige klacht dat coach Kyle de ‘beste speler van de competitie’ oneerlijk behandelde.

De kleedkamer had ook een deur naar een donkere, smalle gang, die achter de thuiatribune langs leidde om ten slotte uit te komen op een buitendeur naar een steegje. Kyle was niet de eerste coach die deze vluchtweg had ontdekt, en deze avond wilde hij niet alleen de ouders en hun klachten ontwijken, maar ook de rechercheur. Hij nam vlug afscheid van de jongens, en toen ze de kleedkamer uit renden, ging hij ervandoor. Binnen enkele seconden stond hij buiten in het steegje, en even later liep hij vlug over een beijzeld trottoir. De sneeuw was geruimd, maar het trottoir was zo glad dat het

amper begaanbaar was. De temperatuur lag ergens ver beneden het vriespunt. Het was halfnegen op woensdagavond, en hij was op weg naar de redactie van het juristenblad van de rechtenfaculteit van Yale, waar hij tot minstens middernacht zou werken.

Zover kwam hij echter niet.

De rechercheur stond tegen het spatbord van een rode Jeep Cherokee geleund, die in de straat geparkeerd stond. De auto stond op naam van een zekere John McAvoy in York, Pennsylvania, maar was de afgelopen zes jaar de trouwe metgezel geweest van diens zoon Kyle, de werkelijke eigenaar.

Hoewel zijn voeten plotseling aanvoelden als bakstenen en zijn knieën knikten, lukte het Kyle om door te lopen alsof er niets aan de hand was. Ze hebben me niet alleen gevonden, zei hij tegen zichzelf terwijl hij helder probeerde na te denken, maar ze hebben ook hun huiswerk gedaan en mijn jeep gevonden. Niet bepaald het moeilijkste recherchewerk. Ik heb niets verkeerd gedaan, zei hij keer op keer.

‘Moeilijke wedstrijd, coach,’ zei de rechercheur toen Kyle drie meter bij hem vandaan was en langzamer ging lopen.

Kyle bleef staan en keek naar de dikke jongeman met rode wangen en rood haar die in de sporthal naar hem had staan kijken. ‘Kan ik u helpen?’ zei hij, en hij zag meteen de schaduw van nummer twee over de straat glijden. Ze werkten altijd met zijn tweeën.

Nummer één greep in zijn zak en zei: ‘Dat is precies wat u kunt doen.’ Hij haalde een leren portefeuille tevoorschijn en klapte hem open. ‘Bob Plant, FBI.’

‘Het is me een genoegen,’ zei Kyle, terwijl het bloed uit zijn hersenen wegtrok en hij onwillekeurig ineenkromp.

Nummer twee was nu ook bij hem aangekomen. Hij was veel slanker en tien jaar ouder dan nummer één, met grijzend haar op zijn slapen. Ook hij had een portefeuille, en hij liet soepel zijn insigne zien. ‘Nelson Ginyard, FBI,’ zei hij.

Bob en Nelson. Allebei Iers. Allebei uit het noordoosten.

‘Nog iemand?’ vroeg Kyle.

‘Nee. Hebt u even tijd om te praten?’

‘Eigenlijk niet.’

‘Misschien wilt u dat toch,’ zei Ginyard. ‘Het zou erg productief kunnen zijn.’

‘Dat betwijfel ik.’

‘Als u weggaat, volgen we u,’ zei Plant. Hij richtte zich op en kwam een stap dichterbij. ‘U wilt ons toch niet op de campus hebben?’

‘Bedreigen jullie me?’ vroeg Kyle. Het zweet was terug, nu onder zijn oksels, en ondanks de ijzige temperatuur liepen er een paar druppels over zijn ribben.

‘Nog niet,’ zei Plant met een grijns.

‘Hé, laten we een minuut of tien praten. Bij een kop koffie,’ zei Ginyard. ‘Hier om de hoek is een broodjeszaak. Daar is het vast wel warmer.’

‘Heb ik een advocaat nodig?’

‘Nee.’

‘Dat zeggen jullie altijd. Mijn vader is advocaat en ik ben opgegroeid in zijn praktijk. Ik ken jullie trucjes.’

‘Geen trucjes, Kyle, dat zweer ik,’ zei Ginyard, en hij klonk tenminste oprecht. ‘Tien minuten maar. Ik beloof je dat je er geen spijt van krijgt.’

‘Wat staat er op de agenda?’

‘Tien minuten. Meer vragen we niet.’

‘Geef me een hint, of het antwoord is nee.’

Bob en Nelson keken elkaar aan. Ze haalden hun schouders op. Waarom ook niet? Vroeg of laat moesten ze het hem toch vertellen. Ginyard draaide zich om, keek de straat door en sprak in de wind. ‘De Duquesne University. Vijf jaar geleden. Dronken corpsstudenten en een meisje.’

Kyles lichaam en geest reageerden verschillend. Zijn lichaam gaf toe – schouders die meteen inzakten, adem die hij even inhield, een zichtbaar schokje dat door zijn benen ging. Maar zijn geest vocht meteen terug. ‘Dat is onzin!’ zei hij, en toen spuwde hij op het trottoir. ‘Ik heb dit al doorgemaakt. Er is niets gebeurd en dat weten jullie ook wel.’

Er volgde een lange stilte, waarin Ginyard door de straat bleef kijken en Plant op elke beweging van Kyle lette. Kyle dacht koortsachtig na. Waarom hield de FBI zich bezig met een vermeend misdrijf dat op staatsniveau had plaatsgevonden? Als tweedejaars hadden ze voor het vak strafprocesrecht de nieuwe wetten over FBI-onderzoekingen bestudeerd. Het was tegenwoordig een delict

om in een situatie als deze simpelweg te liegen tegen een FBI-agent. Moest hij zijn mond houden? Moest hij zijn vader bellen? Nee, hij zou onder geen beding zijn vader bellen.

Ginyard draaide zich om, kwam drie stappen dichterbij, klemde als een slechte acteur zijn kaken op elkaar en probeerde zich keihard voor te doen: 'Laten we er niet omheen draaien, McAvoy, want ik bevries zowat. Er is een tenlastelegging uit Pittsburgh gekomen. Verkrachting. Als je de eigenwijze briljante rechtenstudent wilt uithangen en een advocaat wilt nemen, of zelfs je ouweheer wilt bellen, treedt die tenlastelegging morgen in werking en kun je dag met het handje zeggen tegen de plannen die je met je leven hebt. Maar als je ons nu meteen tien minuten van je waardevolle tijd geeft, in de broodjeszaak hier om de hoek, wordt de tenlastelegging opgeschort, zij het niet helemaal vergeten.'

'Je kunt ervan afkomen,' zei Plant naast hem. 'Zonder dat er nog een woord over wordt gesproken.'

'Waarom zou ik jullie vertrouwen?' kon Kyle met een erg droge mond uitbrengen.

'Tien minuten.'

'Hebben jullie een taperecorder?'

'Ja.'

'Die wil ik op de tafel hebben. Oké? Ik wil dat elk woord wordt vastgelegd, want ik vertrouw jullie niet.'

'Dat is goed.'

Ze staken hun handen diep in de zakken van hun bijna gelijke regenjassen en liepen weg. Kyle maakte zijn Jeep open en stapte in. Hij startte de motor, zette de verwarming hoog en dacht erover om weg te rijden.

2

De broodjeszaak, Buster's Deli, was diep en smal en had nissen met bankjes van rood vinyl langs de rechtermuur. Links waren er een buffet, een toonbank met daarachter een grill, en een rij flipperkasten. Allerlei Yale-souvenirs waren lukraak met punaises op de muren geprikt. Kyle had hier een paar keer gegeten toen hij eerstejaars rechten was, een hele tijd geleden.

De laatste twee nissen waren in bezit genomen door de federale overheid. Bij de achterste nis stond nog een man in een regenjas te wachten. Hij praatte met Plant en Ginyard. Toen Kyle langzaam kwam aanlopen, keek de FBI-man hem met de standaardgrijns aan alvorens in de volgende nis te gaan zitten. Nummer vier zat daar al slokjes van zijn koffie te nemen. Plant en Ginyard hadden sandwichgerechten met friet en tafelzuur besteld, maar ze hadden geen hap genomen. De tafel was bedekt met eten en koppen koffie. Plant stond op en ging naar de andere kant van de tafel, zodat beide agenten naar hun slachtoffer konden kijken. Ze zaten schouder aan schouder, hun regenjas nog aan. Kyle ging tegenover hen zitten.

De verlichting was oud en slecht; in die achterste hoek was het donker. De herrie van de flipperkasten vermengde zich met een luidruchtige wedstrijd op de flatscreen van het personeelslid.

'Is vier man genoeg?' vroeg Kyle, die over zijn schouder naar de volgende nis knikte.

'Dit zijn alleen maar degenen die je kunt zien,' zei Ginyard.

'Wil je een broodje?' vroeg Plant.

'Nee.' Een uur eerder was hij uitgehongerd geweest. Nu waren zijn spijsvertering, zijn darmkanaal en zijn zenuwstelsel de totale instorting nabij. Het kostte hem grote moeite om normaal adem te halen en intussen deed hij wanhopige pogingen om een onverstoorde indruk te maken. Hij haalde een goedkope balpen en een systeemkaartje tevoorschijn en zei met alle moed die hij kon

opbrengen: ‘Ik wil die insignes graag nog eens zien.’

Hun reacties waren identiek: ongelooft, gekwetstheid, en toen ach-waarom-ook-niet. Ze staken langzaam hun hand in hun zak om hun dierbaarste bezit tevoorschijn te halen. Ze legden de insignes op de tafel, en Kyle koos eerst dat van Ginyard. Hij noteerde de volledige naam – Nelson Edward Ginyard – en het agentnummer. Hij drukte hard met de pen op het papier om de informatie zorgvuldig te noteren. Zijn hand beefde, maar hij dacht dat het niet te merken was. Hij wreef zorgvuldig over het koperen embleem en nam alle tijd, al wist hij niet waar hij naar zocht. ‘Mag ik een identiteitsbewijs met foto zien?’ vroeg hij.

‘Wat nou weer?’ bromde Ginyard.

‘Een identiteitsbewijs, graag.’

‘Nee.’

‘Ik praat niet als ik dit niet eerst heb afgewerkt. Laat me nou gewoon je rijbewijs zien. Dan mag jij het mijne zien.’

‘Daar hebben we al een kopie van.’

‘Oké. Laat maar zien.’

Ginyard rolde met zijn ogen en haalde een gehavende portefeuille uit zijn achterzak. Er zat een rijbewijs uit Connecticut in, met een onheilspellende pasfoto. Kyle bekeek het en noteerde de geboortedatum en de rijbewijsgegevens. ‘Hoe kom je toch aan zo’n lelijke foto?’ zei hij.

‘Wil je mijn vrouw en kinderen zien?’ zei Ginyard terwijl hij een kleurenfoto tevoorschijn haalde en op de tafel gooide.

‘Nee, dank je. Van welk kantoor zijn jullie?’

‘Hartford,’ zei Ginyard. Hij knikte naar de volgende nis en zei: ‘Zij komen uit Pittsburgh.’

‘Leuk.’

Kyle bekeek Plants insigne en rijbewijs, en toen hij klaar was, haalde hij zijn mobieltje tevoorschijn en drukte op toetsen.

‘Wat doe je?’ vroeg Ginyard.

‘Ik ga jullie online natrekken.’

‘Dacht je dat we op een website van de FBI vermeld staan?’ zei Plant quasiopvliegend. Ze vonden het allebei wel grappig en maakten zich nergens druk om.

‘Ik weet op welke site ik moet kijken,’ zei Kyle. Hij riep een weinig bekende federale gids op.

‘Je vindt ons niet,’ zei Ginyard.

‘Dit duurt maar even. Waar is die taperecorder?’

Plant haalde een dunne digitale recorder ter grootte van een elektrische tandenborstel tevoorschijn en zette hem aan.

‘Wil je de datum, tijd en plaats noemen?’ zei Kyle met een zelfvertrouwen waar hij zelf versteld van stond. ‘En wil je ook zeggen dat de ondervraging nog moet beginnen en dat er tot nu toe geen verklaringen zijn afgelegd?’

‘Ja, meneer. O, wat hou ik toch van rechtenstudenten,’ zei Plant.

‘Jij kijkt te veel tv,’ zei Ginyard.

‘Toe dan.’

Plant zette de recorder midden op de tafel, met pastrami en cheddar aan de ene en gerookte tonijn aan de andere kant. Hij boog zich ernaartoe en sprak de inleidende tekst in. Kyle keek naar zijn telefoon, en toen de website verscheen, voerde hij de naam van Nelson Edward Ginyard in. Er gingen enkele seconden voorbij, en tot niemands verbazing werd bevestigd dat Ginyard agent van de FBI in Hartford was. ‘Wil je het zien?’ vroeg Kyle, en hij hield het kleine scherm omhoog.

‘Gefeliciteerd,’ zei Ginyard. ‘Ben je nu tevreden?’

‘Nee. Ik zou hier liever niet zijn.’

‘Je kunt weggaan wanneer je maar wilt,’ zei Plant.

‘Jullie vroegen om tien minuten.’ Kyle keek op zijn horloge.

Beide agenten bogen zich naar voren, alle vier de ellebogen op een rij. De tafel leek opeens veel kleiner. ‘Kun je je een zekere Bennie Wright herinneren? Rechercheur van politie in Pittsburgh, afdeling Zedendelicten?’ vroeg Ginyard, en ze keken allebei naar elk zenuwtrekje van Kyles oogleden.

‘Nee.’

‘Je hebt hem niet ontmoet toen vijf jaar geleden dat onderzoek werd ingesteld?’

‘Ik kan me geen Bennie Wright herinneren. Misschien heb ik hem wel ontmoet, maar ik ken die naam niet meer. Per slot van rekening is het vijf jaar geleden dat die niet-gebeurtenis niet plaatsvond.’

Ze namen dat in zich op, dachten er op hun gemak over na terwijl ze het oogcontact aanhielden. Kyle had de indruk dat ze allebei ‘Je liegt’ wilden zeggen.

In plaats daarvan zei Ginyard: ‘Nou, rechercheur Wright is hier in de stad en hij wil je graag over een uur ontmoeten.’

‘Nog een gesprek?’

‘Als je geen bezwaar hebt. Het duurt niet lang, en er is een goede kans dat je onder die tenlastelegging uit komt.’

‘Wat zou me precies ten laste worden gelegd?’

‘Verkrachting.’

‘Er heeft geen verkrachting plaatsgevonden. De politie van Pittsburgh is vijf jaar geleden al tot die conclusie gekomen.’

‘Nou, het ziet ernaar uit dat het meisje terug is,’ zei Ginyard. ‘Ze heeft haar leven weer op de rails, heeft uitgebreide therapie ondergaan, en wat nog het mooist is: ze heeft nu zelf een advocaat.’

Omdat Ginyard geen vraag had gesteld, hoefde Kyle niet te reageren. Toch zakte hij onwillekeurig een paar centimeter onderuit. Hij keek naar het buffet, naar de lege krukken. Hij keek naar de flatscreentelevisie. Het was een wedstrijd van universiteitsteams, met tribunes vol schreeuwende studenten, en hij vroeg zich af waarom hij zat waar hij zat.

Blijf praten, zei hij tegen zichzelf, maar zeg niets.

‘Mag ik iets vragen?’ vroeg hij.

‘Ja.’

‘Als die tenlastelegging is uitgevaardigd, hoe is de zaak dan stop te zetten? Waarom praten we dan nog?’

‘De tenlastelegging is op bevel van de rechter binnengehouden,’ zei Ginyard. ‘Volgens rechercheur Wright wil de officier van justitie je een voorstel doen. Het is iets wat de advocaat van het slachtoffer heeft bedacht en het zou betekenen dat je eronderuit komt. Als je het meespeelt, komt die tenlastelegging tegen jou nooit in de openbaarheid.’

‘Ik begrijp het nog steeds niet. Misschien moet ik mijn vader bellen.’

‘Dat moet je zelf weten, maar als je slim bent, wacht je tot je met rechercheur Wright hebt gepraat.’

‘Jullie hebben me niet op mijn rechten gewezen.’

‘Dit is geen verhoor,’ zei Plant ten slotte. ‘Het is geen onderzoek.’ Hij greep in het kommetje met gerookte tonijn en pakte er een vet-tig stuk uit.

‘Wat is het dan wel?’

‘Een gesprek.’

Ginyard schraapte zijn keel, leunde enigszins achterover en ging verder. ‘Het gaat niet om een federaal misdrijf, Kyle. Dat weet jij net zo goed als wij. Normaal gesproken zouden wij van de FBI er niet bij betrokken zijn, maar omdat je hier in Connecticut bent en de tenlastelegging in Pennsylvania is opgesteld, vroegen de jongens in Pittsburgh ons om te helpen bij het regelen van de volgende ontmoeting. Daarna trekken wij ons terug.’

‘Ik begrijp het nog steeds niet.’

‘Kom nou. Zo’n intelligente jurist in de dop. Zo dom zul je toch niet zijn?’

Er volgde een lange stilte waarin ze alle drie over de volgende stap nadachten. Plant hapte in zijn tweede stuk tonijn, maar hij bleef Kyle aankijken. Ginyard nam een slokje koffie, trok een vies gezicht en bleef kijken. De flipperkasten zwegen. Het was leeg in de broodjeszaak, afgezien van de vier FBI-agenten, een personeelslid dat in een wedstrijd verdiept was, en Kyle.

Ten slotte boog Kyle zich op zijn ellebogen naar voren. Enkele centimeters bij de recorder vandaan zei hij: ‘Er heeft geen verkrachting plaatsgevonden, geen misdrijf. Ik heb niets verkeerd gedaan.’

‘Goed, praat dan met Wright.’

‘En waar is hij dan wel?’

‘Om tien uur is hij in de Holiday Inn aan Saw Mill Road. Kamer 122.’

‘Dit is een slecht idee. Ik heb een advocaat nodig.’

‘Misschien wel, misschien niet,’ zei Ginyard, en hij boog zich naar hem toe, zodat hun hoofden nog maar zo’n dertig centimeter bij elkaar vandaan waren. ‘Hé, ik weet dat je ons niet vertrouwt, maar alsjeblieft, geloof ons nou maar als we zeggen dat je met Wright moet praten voordat je met iemand anders praat. Vanavond laat kun je altijd nog een advocaat bellen, of je vader. Of morgen. Als je nu overdreven reageert, kan het rampzalig met je aflopen.’

‘Ik ga weg. Gesprek voorbij. Zet die recorder uit.’

Ze maakten geen van beiden een beweging in de richting van de recorder. Kyle keek ernaar, boog zich toen voorover en zei heel duidelijk: ‘Dit is Kyle McAvoy. Het is nu twintig uur vijftig. Ik heb verder niets te zeggen. Ik heb geen verklaring afgelegd en ik verlaat nu

Buster's Deli.' Hij kwam van de bank af en was al bijna weggelopen toen Plant zei: 'Hij heeft de videobeelden.'

Een schop van een paard in zijn kruis had niet harder kunnen aankomen. Kyle greep het rode vinyl vast en keek alsof hij zou flauwvallen. Langzaam ging hij weer zitten. Hij pakte een plastic beker en nam een grote slok water. Zijn lippen en tong waren kurkdroog, en het water hielp nauwelijks.

De videobeelden. Een medecorpslid, een van de dronken kerels op het feestje, zou videobeelden hebben gemaakt met zijn mobiele telefoon. Het scheen dat er beelden van het meisje waren, naakt op een bank, te dronken om te bewegen, en dat er drie of vier of vijf studenten bij haar stonden, ook allemaal naakt of bezig zich uit te kleden. Kyle kon zich het tafereel vaag herinneren, maar hij had de beelden nooit gezien. Volgens de verhalen die in corpskringen de ronde deden waren ze vernietigd. De politie van Pittsburgh had ernaar gezocht, maar ze niet gevonden. Het hele incident was vergeten en diep in de geheimhouding van het corps begraven.

Plant en Ginyard zaten weer elleboog aan elleboog. Alle vier de ogen waren strak op Kyle gericht.

'Welke videobeelden?' kon Kyle uitbrengen, maar het klonk zo slap, zo weinig overtuigend dat hij het zelf niet geloofde.

'Die jullie voor de politie verborgen hebben gehouden,' zei Plant bijna zonder zijn lippen te bewegen. 'De beelden waarop te zien is dat jij op de plaats van het misdrijf was. De beelden die je leven zullen vernietigen en waardoor je voor twintig jaar achter de tralies verdwijnt.'

O, die videobeelden.

'Ik weet niet waar jullie het over hebben,' zei Kyle, en hij dronk toen nog wat water. Golven van misselijkheid gingen door zijn maag en hoofd, en hij dacht dat hij moest overgeven.

'Volgens mij wel,' zei Ginyard.

'Hebben jullie die beelden gezien?' vroeg Kyle.

Beiden knikten.

'Dan weten jullie dat ik het meisje niet heb aangeraakt.'

'Misschien niet, misschien wel. Maar je was erbij,' zei Ginyard. 'Je was medeplichtig.'

Om niet over te geven deed Kyle zijn ogen dicht en wreef over zijn slapen. Het meisje was een wild klein ding geweest dat meer

tijd in het dispuuthuis had doorgebracht dan in haar eigen studentenflat. Een groupie, een plakker, een feestbeest met een heleboel geld van papa. De corpsstudenten hadden haar aan elkaar doorgegeven. Toen ze beweerde verkracht te zijn, hadden de studenten hun kaken op elkaar geklemd en volhard in hun onschuld: een ondoordringbare muur van ontkenning. Toen uiteindelijk was gebleken dat de bijzonderheden die het meisje verstrekke niet betrouwbaar waren, had de politie het opgegeven. Er was niemand iets ten laste gelegd. Later ging ze van Duquesne weg en verdween gelukkig volledig. Het was een groot wonder dat die lelijke kleine episode goed geheimgehouden was. Er waren niet nog meer levens verwoest.

‘In de tenlastelegging worden jij en drie anderen genoemd,’ zei Ginyard.

‘Er heeft geen verkrachting plaatsgevonden,’ zei Kyle, die nog steeds over zijn slapen wreef. ‘Als ze seks heeft gehad, verzeker ik jullie dat het uit vrije wil was.’

‘Niet als ze bewusteloos was,’ zei Ginyard.

‘We zijn hier niet om te discussiëren, Kyle,’ zei Plant. ‘Daar zijn juristen voor. We zijn hier om je te helpen tot een akkoord te komen. Als je meewerkt, gaat het allemaal weg, tenminste wat jou betreft.’

‘Wat voor akkoord?’

‘Dat zal rechercheur Wright met je bespreken.’

Kyle leunde langzaam achterover en drukte zijn hoofd tegen de rugleuning van rood vinyl achter hem. Hij wilde smeken, pleiten, uitleggen dat dit niet eerlijk was, dat hij op het punt stond af te studeren, tot de advocatuur te worden toegelaten en aan een carrière te beginnen. Zijn toekomst was zo veelbelovend. Zijn verleden was brandschoon. Bijna.

Maar dat wisten ze natuurlijk al. Hij keek naar de recorder en besloot niets tegen hen te zeggen. ‘Oké, oké,’ zei hij. ‘Ik zal er zijn.’

Ginyard boog zich nog dichter naar hem toe en zei: ‘Je hebt één uur de tijd. Als je iemand belt, zullen we het weten. Als je probeert te vluchten, zullen we je volgen. Doe geen domme dingen, Kyle. Je hebt de juiste beslissing genomen. Dat verzeker ik je. Ga ermee door en het komt allemaal goed.’

‘Ik geloof je niet.’

‘Je zult het zien.’

Kyle liet hen bij hun koude sandwiches en bittere koffie achter. Hij liep naar zijn Jeep, reed naar zijn appartementencomplex, drie blokken bij de campus vandaan. Hij zocht in de badkamer van zijn huisgenoot, vond valium, deed de deur van de slaapkamer op slot, deed het licht uit en ging languit op de vloer liggen.